ЗАТВЕРДЖЕНО
наказ Міністерства освіти і науки
України
08.12.2023 № 1495

Київський національний університет імені Тараса Шевченка
Науково-дослідний інститут українознавства
Київ, Ісаакяна 18

ПОГОДЖУЮ
Директор
Науково-дослідного інституту українознавства

_____Роман ДОДОНОВ

ПРОМІЖНИЙ ЗВІТ
за результатами виконання другого етапу (перше півріччя 2024 р.)
наукової роботи на тему:
«Українознавство у впровадженні національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах війни»

Науковий керівник проєкту **Шакурова Ольга Владиславівна**

2024 р.

1. Номер державної реєстрації проекту: **0123U100536**

2. Номер договору, за яким надається фінансування (за наявності):_____

3. Найменування організації-виконавця проєкту/грантоотримувача

Науково-дослідний інститут українознавства КНУ імені Тараса Шевченка

4. Прізвище та ім'я наукового керівника (головного дослідника, principal investigator (PI)) проекту: **Шакурова Ольга Владиславівна**

5. Місце основної роботи наукового керівника

Науково-дослідний інститут українознавства КНУ імені Тараса Шевченка

6. Терміни та тривалість виконання проекту:
Тривалість проекту 24 місяців
Початок _01.01.2023_____*(формат 11.02.2024)*
Закінчення__31.12.2024_____
Тривалість звітного етапу __6___ місяців
Початок___01.01.2024_____
Закінчення_31.06.2024_____
7. Обсяги фінансування проекту:
Загальний обсяг фінансування:
за запитом (заявкою) 2537698 тис.грн *(формат 1000,5)*
фактичний _____ тис.грн
Обсяг фінансування звітного етапу:
за запитом (заявкою)_____ тис.грн
фактичний _____ тис.грн

8. Перелік виконавців з оплатою праці (ПІБ, посада за основним місцем роботи, посада за проектом (або договір ЦПХ), окремо зазначаються молоді вчені, студенти, аспіранти (за наявності)) **(Додаток 1 до звіту).**

1) Шакурова Ольга Владиславівна, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(керівник проекту)**;

2) Фігурний Юрій Степанович, кандидат історичних наук, старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(відповідальний виконавець проекту)**;

3) Лозко Галина Сергіївна, доктор філософських наук, професор, старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(виконавець);**

4) Турпак Надія Василівна, кандидат філософських наук, старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(виконавець);**

5) Отрошко Любов Григорівна, молодший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(виконавець);**

6) Висотін Микола Борисович, молодший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(виконавець);**

7) Сиваш Ілона Олегівна, кандидат мистецтвознавства, заступник директора з міжнародних зв'язків та євроінтеграції НДІУ **(виконавець);**

8) Науменко Лідія Григорівна, провідний фахівець, адміністративно-керівного сектору НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка **(виконавець).**

9. Стислий зміст проекту в цілому (актуальність, мета, основні завдання, ідеї, гіпотезитощо) (до 20 рядків):

Актуальність дослідження полягає у тому, що проблема визначення місця українознавства у впровадженні та активізації національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах неоголошеної російсько-української гібридної війни, особливо під час повномасштабного вторгнення російських військ на територію Української держави, стала надзвичайно важливою як для українського суспільства так і для усіх органів державної влади, у тому числі й органів місцевого самоврядування. Метою роботи є охарактеризувати сучасне місце українознавства у впровадженні та активізації національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах російсько-української війни та запропонувати МОН та іншим органам державної влади України комплекс заходів, спрямованих на активне використання українознавства у національно-патріотичному вихованні. Дослідницькі завдання НДР спрямованв на поліпшення національно-патріотичного виховання громадян України різного віку засобами українознавства. Реакція частини українського суспільства на російську агресію супроти України наочно засвідчила наявність суспільної проблеми у вихованні громадян-патріотів України. Після 2014 р. незаперечною є необхідність удосконалення системи національно-патріотичного виховання дітей, молоді та дорослих. Органічно це робити на основі системи українознавчих знань. Отже, основними завдання дослідження є: 1. Схарактеризувати сучасне місце українознавства у впровадженні та активізації національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах російсько-української війни; 2. Розробити комплекс заходів, спрямованих на активне використання українознавства у національно-патріотичному вихованні, для МОН України та інших органів державної влади України

10. Основні результати виконання попереднього (за наявності) етапу (до 20 рядків):

Під час виконання першого етапу проаналізовано важливу роль українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання української молоді в освітній та гуманітарний простір України в умовах повномасштабної російсько-української війни. Виявлено, що з часу відновлення Української держави у 1991 р. гостро постало питання реформування освітнього простору України й остаточної ліквідації радянських рудиментів у навчальному процесі. Встановлено, що майже чверть століття бездіяльність вітчизняної влади й активні антиукраїнські й антидержавницькі дії як адептів радянського способу життя так і прихильників рф, посприяли впровадженню ними в український гуманітарний простір засадничих ідей, догматів і постулатів геополітичної доктрини «русского мира» і «рашизму», які згодом призвели до так званої «русской весны» 2014 р. Показано, що збройна й інформаційна агресія рф на початку 2014 р., підсилена антиукраїнською діяльністю прибічників «русского мира», поставила під питання саме існування Української державності та української нації, але завдяки Всеукраїнському патріотичному здвигу, у тому числі й державницькій позиції українських гуманітаріїв, зокрема й педагогів і викладачів, ворог був зупинений. З'ясовано, що для остаточного реформування освітнього простору України й розбудови української національної освіти, надзвичайно важливим є поєднання зусиль української влади, громадянського суспільства та громадян. Обгрунтовано, що українознавство має стати важливим елементом національно-патріотичного виховання української молоді й в умовах повномасштабної російсько-української війни набуває вагомого державницького значення. Доведено, що для остаточної перемоги над російським агресором окрім військових, геополітичних, дипломатичних, політичних, економічних, фінансових й етнокультурних чинників треба обов'язково задіяти також гуманітарний фактор і саме українознавство як навчальна дисципліна, інтегративна наука та ідеологія держави має і, врешті-решт, стане тим осердям навколо якого об'єднаються громадяни України в загартовану й згуртовану в українську громадянську націю.

11. Номер та назва звітного етапу (за наявності): ІІ етап (01.01-31.12. 2024 р.)*:* «Етап розробки пропозицій для органів державної влади».

12. Опис процесу реалізації (хід виконання, які дослідження проводились, які методики використовувались тощо) проекту за звітним етапом (до 50 рядків)

У процесі виконання проєкту здійснювалася оцінка сучасного стану наукової розробки теми; було суттєво розширено тематичну джерельну базу, обґрунтувано та апробано нові методологічні підходи до розв'язання проблеми, розширено й поглиблено тематичну термінологічну систему, охарактеризованоа сучасне місце українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах російсько-української війни, підготовлено аналітичні матеріали для МОН та органів державної влади, напрацьовується комплекс заходів для МОН та інших органів державної влади, спрямований на активне використання

українознавства у національно-патріотичному вихованні, готуються методичні рекомендації з упровадження результатів НДР в систему дошкільної, початкової, середньої та вищої освіти. Основний науковий інструментарій – дослідницькі засоби українознавства. Застосовуються комплексний та системний підходи, методи широкого кола наук, а також принципи історизму, об'єктивності тощо. Це дає можливість доповнювати й поглиблювати наявні тематичні знання, різнобічно, концептуально висвітлювати сучасне місце українознавства у впровадженні та активізації національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах російсько-української війни та пропонувати МОН та іншим органам державної влади України комплекс заходів, спрямованих на активне використання українознавства у національно-патріотичному вихованні. Вагомим методологічним новаторством є міждисциплінарний підхід, який ґрунтується на осмисленні українознавства як комплексної, синтетичної науки та наукової методології, що на перетині здобутків широкого кола історичних і педагогічних дисциплін та їх напрямків зумовлює постанню ефекту синергії його складників та як закономірний наслідок, оновлене формулювання традиційної наукової проблематики. Застосована методика пристосована саме для зазначеного предмета дослідження, поставлених дослідних завдань та конкретного колективу виконавців. Використання загальнонаукових методів та методів різних наук в залежності від пізнавальних потреб у конкретному випадку дослідної практики сприяє системному осмисленню заявленої проблематики.

13. Результати виконання звітного етапу відповідно до технічного завдання/календарного плану:

13.1 Заплановані завдання звітного етапу проекту *(перерахуйте завдання звітного етапу, окреслені у запиті (технічному завданні/календарному плані) проекту)* (до 20 рядків) *Назва та зміст етапу:* «Етап розробки пропозицій для органів державної влади». На цьому етапі розробити для органів державної влади України комплекс заходів, спрямованих на активне використання українознавства у національно-патріотичному вихованні.

13.2 Отримані результати звітного етапу проекту *(опишіть отримані результати виконавцями протягом звітного періоду, посилаючись на заплановані та досягнуті цілі, задачі та індикатори виконання, згадані в технічному завданні/календарному плані дослідження. Включіть посилання на публікації у наукових виданнях, інші показники з п. 18, що є підтвердженням досягнення результатів виконання етапу, якщо такі показники передбачені)* (до 70 рядків): Запропоновано МОН України розробити та узгодити із Міністерством закордонних справ України і за підтримки Кабінету міністрів України Національну стратегію співпраці із закордонними українцями. Національна стратегія співпраці із закордонними українцями має базуватися на потужностях філій НДІУ. Вважаємо, що кількість філій НДІУ має лише збільшуватися і координація їх діяльності має бути не на громадських засадах, як зараз, а отримати опіку від держави. В умовах війни підтримка Українською державою біженців за кордоном дуже важлива і має відчуватися суттєво. Підтримка українських учнів, студентів, вчителів, викладачів та науковців в умовах великої війни, яку веде рф в з боку України, є дуже важливою і вони мають за кордоном отримувати всі ті ж самі освітні послуги, які гарантує держава українцям в Україні. Тим більше, що в Україну зараз надходить велика допомога з боку світового співтовариства і українська влада її має використовувати, у тому числі й для підтримки закордонних українців та біженців, які опинилися у вимушеній еміграції через російську агресію та для розвитку освітньо-наукових осередків за кордоном. МОН України не повинно допустити асиміляції українських освітян, науковців та молоді, які опинилися за кордоном, втікаючи від війни. Філії українознавства мають стати тими культурно-просвітницькими та науково-освітніми осередками для освітян та науковців за кордоном, яким став НДІУ в Україні за понад 30 років своєї діяльності. Філії НДІУ за державної підтримки зможуть координувати такі осередки для українців за кордоном. Українська держава та профільні міністерства мають звернути на це увагу і сприяти цьому процесу.

13.3 Відхилення від календарного плану дослідження (за наявності) *(вкажіть та детально обґрунтуйте можливі відхилення від технічного завдання/календарного*плану дослідження та їх потенційний вшив на подальше виконання проекту (до 30 рядків) _____

14. Наукова цінність і актуальність отриманих результатів (науково-технічної продукції), їх порівняння з українськими та/або кращими закордонними аналогами (до 30

рядків): Ефективне та дієве протистояння агресивній російській політиці потребує наукового обґрунтування для створення фахового комплексу управлінських рішень, що будуть використані для значного посилення позитивних тенденцій у розвитку Української держави, української нації та громадянського суспільства. У цих процесах дуже важлива роль українознавства, як цілісної інтегративної системи наукових знань про Україну, українців і світове українство у просторі й часі. Українознавство пропонує низку актуальних пропозицій, частина з яких уже втілена у практику в освітній, науковій, інформаційній, мовленевій, релігійній та інших сферах життєдіяльності українського суспільства. Проте в у жорстоких реаліях воєнного стану, коли Україна й українці виборюють зі зброєю в руках право на життя, питання посилення національно-патріотичного виховання в освітньому та гуманітарному просторі України набувають надважливого державного значення. Саме тому, аналітичне осмислення поточних змін в освітній та гуманітарній сферах, є дуже необхідне для оперативного удосконалення державної політики у цих галузях, а також діяльності різних суб'єктів політики України (партій, громадських організацій, громадян тощо). Загалом, дослідження спрямоване на доповнення та удосконалення наукового забезпечення сталого розвитку Української держави, української громадянської нації й українського суспільства на власній самобутній основі, на подолання російського руйнівного впливу на освітній і гуманітарний простір України, на сприяння остаточній перемозі Сил Оборони України над російськими загарбниками та реалізації євроінтеграційних й євроатлантичних прагнень українців

15. **Практична цінність** результатів для потреб оборони, безпеки, економіки та/або суспільства України (у разі наявності) (до 30 рядків): Одержані знання можуть бути використані індивідуально учнями, вчителями, студентами, викладачами, оскільки будуть опубліковані та вільно досяжні у веб-ресурсах (сайти НБУ імені В. Вернадського, КНУ імені Тараса Шевченка тощо). Доцільно також застосовувати їх для удосконалення та оновлення підручників, навчальних посібників, навчально-методичних матеріалів, призначених для забезпечення викладання тем, які передбачають вивчення знань про поступальний цивілізаційний етнокультурний розвиток українського суспільства та про агресивну політику РФ щодо України. Використання отриманих результатів для підготовки фахівців у системі освіти призведе до осучаснення та доповнення актуальних знань, важливих для формування національної ідентичності, національної свідомості; до значного підвищення політичної компетентності, формування історичного досвіду, збагачення україноцентричного світогляду громадян України, виховання патріотично налаштованої української молоді, що має почуття національної гідності, самоповаги та стійку етнічну й національну самосвідомості.

16. Основні кількісні показники/індикатори* виконання звітного етапу **за темою** проекту *(у звіті **залишити лише ті показники з таблиці, які планувались у запиті** (заявці/договорі на отримання фінансування (надання грантової підтримки)), Із зазначенням відповідного фактичного кількісного виконання цих показників/індикаторів. Якщо у запиті (заявці тощо) кількісні показники не планувались, то у звіті можуть зазначатись лише показники у разі їх наявності виконання):*

№ з/п	Показники/індикатори	Заплановано (відповідно до запиту на фінансування /ТЗ/КП тощо), кількість	Виконано (за результат ами етапу), кількість
1	Публікація результатів		
1.1.	Статті у журналах, що індексуються наукометричними базами даних:		
	- Scopus та/або Web of Science Core Collection всього, од.		

	- з них із квартилем 01 і 02 на момент опублікування, од.		
	- з них із квартилем 03 і 04 на момент опублікування, од.	2	0
1.2.	Статті у виданнях, які містять Інформацію з обмеженим доступом (для проектів оборонного т а/або подвійного призначення), од.		
1.3.	Статті у наукових журналах (без квартилю), збірниках наукових праць, матеріалах конференцій тощо, що індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection (крім тих, що увійшли до п.1.1), од.		
1.4.	Статті у фахових виданнях України категорії «Б» , од.	10	8
1.5.	Статті у періодичних виданнях інших країн, що мають ISSN, од.		
1.6.	Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України та не індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection, од.	1	12
1.7.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) у закордонних видавництвах іноземними мовами, од.		
18.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені І подані до друку) в українських видавництвах, од.	1	1
1.9.	Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) з обмеженим доступом (для проєктів оборонного та а/або подвійного призначення), од.		
1.10.	Підручники, навчальні посібники, од.		
1.11.	Словники, довідники, енциклопедії, видані українськими та/або закордонними видавництвами, од.		
1.12.	Інші публікації, які не описані у пп. 1.1-1.11, од.	1	5
2.	Презентація та дисемінація результатів		
2.1.	Міжнародні науково-комунікативні заходи, конференції, од.	1	1
2.2.	Всеукраїнські та регіональні науково-технічні/промислові виставкові заходи, од.	17	16
2.3.	Представлення розробки/бізнес-плану/результатів проекту на:		
	- інноваційних фестивалях, од.		
	- конкурсах стартапів, од.		
	- акселераційних програмах, од.		
	- хакатонах, од.		
2.4.	Науково-популярні публікації з метою поширення інформації про результати проекту для загальної (широкої) аудиторії, од.		
2.5.	Представлення інформації про результати проекту на науково-популяризаційних заходах (Дні науки. Наукові пікніки тощо), од.		3

2.6.	Інші заходи, які не описані у ш. 2.1-2.5, од.		
3.	Підготовка наукових кадрів:		
3.1.	Захищено дисертацій доктора наук авторами проекту або під консультуванням авторів у рамках тематики проекту, од.		
3.2.	Захищено дисертацій доктора філософії авторами проекту або під керівництвом авторів у рамках тематики проекту, од.		
4.	Охоронні документи на об'єкти права інтелектуальної власності (ОШВ)		
4.1.	Отримано патентів України на винахід, од.		
4.2.	Отримано патентів України на промисловий зразок, од.		
4.3.	Отримано патентів України на корисну модель, од.		
4.4.	Отримано охоронний документ на ОПЕВ інших країн, од.		
4.5.	Інші ОПТВ, які не описані у ші. 4.1-4.4 од.		
4.6.	Подано заявок на отримання охоронного документу на ОПШ України та/або інших країн, од.	1	4
5.	Впровадження та використання наукових або науково-технічних (прикладних) результатів:		
5.1.	Підписання (укладання) договорів (угод) організацією-виконавцем проекту (грантоотримувачем) на впровадження (використання) результатів проекту (окрім індивідуальних), серед них:		
5.1.1	Господарських договорів/контрактів, од./тис.грн		
5.1.2	Ліцензійних договорів/договорів на ноу-хау, од,/тис.грн		
5.1.3	Грантових угод (держаного рівня), од./тис.грн		
5.1.4	Грантових угод (міжнародного рівня), од./тис.грн		
5.1.5	Інші договори (угоди), які не описані у пп. 5.1.1-5.1.3, од./тис.грн		
5.2.	Документально підтверджено використання результатів у практиці органів державної/місцевої влади, суспільних практиках тощо, од.		
5.3.	Проведено маркетингові дослідження, перемовини з потенційними замовниками із підписанням протоколу (меморандуму, угоди) про наміри комерційного впровадження результатів, од.		
5.4.	Подано заявок на державні, міжнародні наукові гранти (окрім індивідуальних), од.		
5.5.	Впроваджено у освітній процес ЗВО/НУ з відповідним підтвердженням, од.		
5.6.	Інші варіанти впровадження, які не описані у пп. 5,1-5.5, од.		
6.	Створено чи істотно удосконалено/покращено існуючі:		
6.1.	Пристрої (макет, експериментальний/дослідний зразок), од		
6.2.	Матеріали, процеси, технології, технологічні регламенти, цифрові продукти та електронні сервіси, од.		

6.3.	ТУ, ДСТУ, будівельні норми, зареєстровані проекти законодавчих актів, од.		
6.4.	Наукові (науково-технічні) послуги, од.		
6.5.	Іншу продукцію, яка не описана у пп. 6.1-6.4, од.		
7.	Участь з оплатою у виконанні проекту (штатних одиниць /осіб) згідно з Додатком 1:		
7.1.	Студентів (здобувачів вищої освіти I-II рівнів), шт.од./ осіб		
7.2	Аспірантів (здобувачів вищої освіти Ш рівня), шт.од./ осіб		
7.3.	Молодих вчених, шт.од./ осіб	1	1

** - до показників/індикаторів таблиці п. 16 не можуть бути включені будь-які публікації (включно із співавторством), конференції, впровадження, охоронні документи на об 'єкти права інтелектуальної власності тощо держав (їх представників), визнаних в установленому порядку державою-агресором або державоюокупантом, або держав, що не визнають тимчасово окуповані, починаючи з березня 2014 року, території України такими, що належать Україні.*

17. Відхилення від запланованих показників/індикаторів, зазначених у п. 16 (у разі наявності зазначити і обґрунтувати причини таких відхилень та їх вплив на подальше виконання проекту) (до 20рядків):_____

18. Вихідні дані щодо показників виконання відповідно до пунктів п. 16 (зазначити дані про публікації, конференції, захисти дисертацій, отримання ОПТВ, впровадження, створення НТП, залучення молодих вчених, студентів, аспірантів тощо) з додаванням WEB-посилання (за наявності) на ресурси, де вони розміщені:

1.4. Статті у фахових виданнях України категорії «Б» , од. 8

1. Лозко Г. С. Інституціалізація українознавства як науки та навчальної дисципліни в умовах російсько-української війни. *Українознавство.* 2024. №1 (90). С. 131–145. DOI: https://doi.org/10.30840/2413-7065.1(90).2024.303893 URL: http://journal.ndiu.org.ua/article/view/303893

2. Лозко Г. Етнокультура як засіб виховання патріотизму. *Українознавство*. 2024. № 2. (91). С.44–56. DOI: https://doi.org/10.17721/2413-7065.2(91).2024.308584 http://journal.ndiu.org.ua/article/view/308584

3. Отрошко Л. Обґрунтування ролі зарубіжного українства як чинника етнокультурного розвитку українського суспільства в умовах політики реваншу рф. Аналітична записка для МОН України. *Українознавство*, 2024. № 1 (90). С. 57–66. URL: http://journal.ndiu.org.ua/article/view/303888

4. Отрошко Л. Національно-патріотичне виховання в Україні та українській діаспорі: правові основи та історіографія проблеми. *Українознавство*, 2024. № 2 (91). С. 242–260. URL: http://journal.ndiu.org.ua/article/view/308592

5. Фігурний Ю. Національна музична академія України імені П. І. Чайковського— провідний освітній і культурно-мистецький центр України: шлях у 160 років.*Часопис Національної музичної академії України ім. П. І Чайковського*. 2023. 4 (61). С.19-43(1,0) DOI: file:///C:/Users/Yurii/Downloads/301183-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-695090-1-10-20240404.pdf

6. Фігурний Ю. Науково-дослідний інститут українознавства: зародження, становлення, розвиток, сьогодення. *Українознавство*. № 1 (90). 2024. С. 174-194. (1,25 у.д.а.) DOI: file:///C:/Users/Yurii/Downloads/303895-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-710220-1-10-20240701.pdf

7. Фігурний Ю., Жам О., Гайдаєнко І., Висовень О. Фотофіксація регіональної історії України. *Українознавство*. № 2 (91). 2024. С. 144-166. (авт. внесок 0,25 у.д.а.)

DOI: file:///C:/Users/Yurii/Downloads/308583-%D0%A2%D0%B5%D0%BA%D1%81%D1%82%20%D1%81%D1%82%D0%B0%D1%82%D1%82%D1%96-715072-1-10-20240801.pdf

8. Шакурова О.В. Термінололгічний та методологічний інструментарій українонавства. *Українознавство*. № 1. 2024. С. 44-53. (0,83 у.д.а.) DOI: https://doi.org/10.17721/2413-7065.1(90).2024.303891

1.6. Публікації у матеріалах конференцій, тезах доповідей та виданнях, що не включені до переліку наукових фахових видань України та не індексуються наукометричними базами даних Scopus або Web of Science Core Collection, од. 12

1. Лозко Г. С. Актуалізація історичних сакральних об'єктів громадами рідновірів: проблеми взаємодії з державними структурами // Дослідження, збереження та популяризація пам'яток історико-культурної спадщини України»: зб. матеріалів IV Всеукр. наук. конф. (м. Переяслав, 18 квітня 2024 р.). Переяслав (Київ. обл.), 2024. С. 167–175. URL: https://drive.google.com/file/d/1En1hZxF42DJgRCLfIAaiKVDCilTxQvc4/view

2. Лозко Г. Філософсько-теоретичні та етнологічні виміри етнокультури в контексті російсько-української війни // Розвиток українознавства в умовах повномасштабної російсько-української війни: від захисту культурної спадщини України до консолідації українців і світового українства. Збірник Матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (26.10.2023 р., м. Київ, НДІУ). Автор-упорядник: Фігурний Ю.С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. 322 с. С. 146–148. (авт. внесок 0,4 у.д.а.) https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_2023_mini.pdf

3. Лозко Г. Українські рідновіри у боях за Україну // ІІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!». Збірник Матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. 186 с. С. 47–49 (авт. внесок 0,4 у.д.а.) https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_Chytan.pdf

4. Отрошко Л. Висвітлення національно-визвольної боротьби України проти росії у друкованих виданнях АБН. *Збірник матеріалів ІІІ Всеукраїнських наукових читань з міжнародною участю «Свою Україну любіть»* (Київ, НДІУ, 29.06.2023). Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О. В. Київ: НДІУ, 2024. С. 54–57. URL: https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_Chytan.pdf

5. Турпак Н.В. Соціокультурний вимір засадничих українознавчих цінностей. ІІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть» (29.06.2023 р. м.Київ, НДІУ). Збірник матеріалів. Автор-упорядник Фігурний Ю.С., орг. секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ. 2024. С.95-99. (0,4 у.д.а)

6. Фігурний Ю. Роль Національної музичної академії України імені П. І. Чайковського у формуванні національно-патріотичної мистецької еліти України як важливого чинника українського націє- та державотворення. *Розвиток українознавства в умовах повномасштабної російсько-української війни: від захисту культурної спадщини України до консолідації українців і світового українства*. Збірник Матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (26.10.2023 р, м. Київ, НДІУ). Автор-упорядник: Фігурний Ю.С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ. 2024. С. 216-234. (1,68 у.д.а.) https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_2023_mini.pdf

7. Фігурний Ю. Заключний етап козацького збройного повстання 1638 р. як вагомий чинник українського етнодержавонаціїворення в першій половині XVII ст. *ІІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!»* (29.06.2023 р., м. Київ, НДІУ). Збірник Матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. С. 99-110, (1,05 у.д.а.) https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_Chytan.pdf

8. Фігурний Ю. Петро Петрович Кононенко (1931–2024). *ІІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!»* (29.06.2023 р., м. Київ, НДІУ). Збірник Матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. С. 183-185, (0,3 у.д.а.). https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_Chytan.pdf

9. Фігурний Ю., Шакурова О. Внесок українських гуманітаріїв у протидію рашистської агресії. *Розвиток українознавства в умовах повномасштабної російсько-української війни: від захисту культурної спадщини України до консолідації українців і*

світового українства. Збірник Матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (26.10.2023 р, м. Київ, НДІУ). Автор-упорядник: Фігурний Ю.С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ. 2024. С. 269-278. (авт. внесок 0,4 у.д.а.) https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_2023_mini.pdf

10. Фігурний Ю., Шакурова О. Актуалізація українознавчих досліджень під час повномасштабної російсько-української війни. *ІІІ Всеукраїнські наукові читання з міжнародною участю «Свою Україну любіть!»* (29.06.2023 р., м. Київ, НДІУ). Збірник Матеріалів. Автор-упорядник: Фігурний Ю. С.; організаційний секретар: Шакурова О.В. Київ: НДІУ, 2024. С. 140-151, (авт. внесок 0,4 у.д.а.) https://ndiu.knu.ua/images/vydannia/Zbirnyk_Chytan.pdf

11. Фігурний Ю., Шакурова О. Наука і освіта України в умовах повномасштабної російської агресії: роль науково-дослідного інституту українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання української молоді в освітній та гуманітарний простір. *Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки.* Том ІІ / [Ред.: В. Ільницький, М. Галів]. Київ – Дрогобич – Львів – Переяслав – Ужгород – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 262-265. (авт. внесок 0,1 у.д.а.)

12. Фігурний Ю. С. Підсумки воєнної кампанії Сил оборони України у 2023 році та перспективи на 2024 рік. *Українське військо: сучасність та історична ретроспектива:* Збірник матеріалів IV Міжнародної науково-практичної конференції 30 листопада 2023 р. Київ, НУОУ, 2024. С. 94-95. (0,02 у.д.а.).

1.8. Монографії та розділи монографій, опубліковані (або підготовлені і подані до друку) в українських видавництвах, од. 1

1. Сиваш І. О., Фігурний Ю С. Василь Чернець — представник національної еліти України. Діалог мистецько-педагогічних поколінь України середини XX — першої

чверті XXI століть. На пошану Валерії Дмитрівні Шульгіній: кол. монографія. Упорядник С. Ю. Шман. Київ: Дєоніс плюс, 2024. С. 69-72. (0,3 у.д.а.)

1.12. Інші публікації, які не описані у пп. 1.1-1.11, од. 5

1.Łozko Hałyna. Wołodymyr Szajan: Rycerz Zakonu Boga Słońca / Przedmowa do wydania polskiego // Szajan W. Hymny Rygwedy. Wydawca: Bezbrzeże. 2024. 90 s. S.7–21. (авт. внесок 0,9 ум.д.а.)

2.Лозко Г. «Не блукай єрусалимами». Григорій Сковорода як критичний біблієзнавець. Передмова // Шаян В. Григорій Сковорода – лицар святої борні. Монографія. Передмова, упор., комент. та заг. ред. проф. Лозко Г. С. Серія «Пам'ятки релігійної думки України-Русі». К., Часопис «Сварог» & Миколаїв, Іліон, 2024. 160 с. С. 5–10. (авт. внесок 0,35 у.д.а.).

3. Фігурний Ю. ГУЛАГ. Історія боротьби: український вимір. *Українознавство*. № 1 (90). 2024. С. 204-206. (0,2 у.д.а.)

4. Фігурний Ю. Установчі збори трудового колективу НДІ українознавства КНУ імені Тараса Шевченка. *Українознавство*. № 2 (91). 2024. С. 261-262. (0,08 у.д.а.)

5. Фігурний Ю., Богданович Г. Зустріч співробітників Науково-дослідного інституту українознавства з ректором Київського національного університету імені Тараса Шевченка Володимром Бугровим. *Українознавство*. № 2 (91). 2024. С. 263-267. (авт. внесок 0,12 у.д.а.)

2.1. Міжнародні науково-комунікативні заходи, конференції, од. 1

Участь у Міжнародній науково-практичній конференції *«Наука і освіта України в умовах російсько-української війн: виклики та завдання в контексті національної безпеки та післявоєнної відбудови»*. Дрогобич–Львів- Запоріжжя-Ужгород (19.04.2024).

1. Фігурний Ю., Шакурова О**.** Наука і освіта України в умовах повномасштабної російської агресії: роль науково-дослідного інституту українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання української молоді в освітній та гуманітарний простір

2.2. Всеукраїнські та регіональні науково-технічні/промислові виставкові заходи, од. 16

1. Участь у IV Всеукраїнській науковій конференції «Дослідження, збереження та популяризація пам'яток історико-культурної спадщини України». Переяслав (18.04 2024).

1.1 Лозко Г. С. Актуалізація історичних сакральних об’єктів громадами рідновірів: проблеми взаємодії з державними структурами.

1.2 Фігурний Ю. Популяризація історико-культурної спадщини в музейних установах України в контексті збереження історичної пам’яті для посилення національно-патріотичного виховання громадян Української держави під час повномасштабної російської агресії.

2. Участь у онлайн круглому столі «Професійна освіта:соціогуманітарні виклики воєнного часу та повоєнного відновлення». Київ (25.04.2024).

2.1 Отрошко Л. Роль науково-дослідного інституту українознавства у забезпеченні впровадження національно-патріотичного виховання для здобувачів професійної (професійно-технічної) і фахової передвищої освіти в Україні.

2 .2 Фігурний Ю., Шакурова О**.** Участь Науково-дослідного інституту українознавства у забезпеченні системності соціогуманітарного розвитку професійної освіти України та посилення її національно-патріотичної спрямованності в умовах воєнного часу та повоєнного відновлення.

3. Участь у IX Всеукраїнській конференції з міжнародною участю «Актуальні проблеми сучасної філософії та науки: виклики сьогодення» у Житомирському державному університеті імені І.Франка (16 травня 2024 р.).

3.1 Турпак Н.В. Екологічні цінності як актуальна проблема сучасного соціально-гуманітарного дискурсу.

4. Участь у Обласній педагогічної науково-практичної конференції “Українознавство та етнопедагогіка: витоки, становлення і розвиток шкільництва на теренах Прикарпаття” у дистанційному форматі. Івано-Франківськ. (29.05.2024).

4.1 Висотін М. Перспективи впровадження доробку науковців НДІУ у навчально-освітній та виховний процес закладів вищої освіти.

4.2 Лозко Г. Актуалізація філософської спадщини В.Шаяна в освітньому процесі.

4.3 Отрошко Л. Роль українознавства у національно-патріотичному вихованні сучасної української молоді в Україні та діаспорі в умовах повномасштабної російсько-української війни.

4.4 Фігурний Ю. Внесок фундатора сучасного українознавства Петра Кононенка в актуалізацію національно-патріотичного виховання громадян України умовах російсько-української війни.

4.5 Шакурова О. Роль українознавства у посиленні національно-патріотичного виховання української молоді в умовах повномасштабної російської агресії проти України.

5. Участь у IV Всеукраїнських наукових читаннях з міжнародною участю «Свою Україну любіть!». м. Київ (20.06.2024).

5.1 Висотін М. Волинські актові книги як неоціненне джерело з історії України раннього нового часу.

5.2 Лозко Г. Українські рідновіри у боях за Україну.

5.3 Отрошко Л. Місце українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання у науковий та освітній простір України та діаспори.

5.4. Турпак Н. Специфічні особливості вирішення проблеми цінностей у творчому доробку вчених НДІУ.

5.5 Фігурний Ю. Внесок Петра Кононенка у творення інтегративного українознавства й важливої українознавчої інституції – НДІУ.

5.6 Шакурова О. Місце українознавства та напрацювань П. Кононенка у впроваджені та активізації національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах російсько-української війни.

2.6**.** Інші заходи, які не описані у ш. 2.1-2.5, од. 3

1.Творчий вечір Галини Лозко з нагоди 30-ліття наукової діяльності у Національній бібліотеці України імені Ярослава Мудрого, 15 лютого 2024. Презентація книг авторки: «Етнологія релігії» (2023), «Дочка Сварога» (2023). Подаровано НБУ: 40 найменувань книжок і видань авторки.

2.Участь автора Г. Лозко у Всеукраїнській книжковій виставці «Книжкова країна» 25–28 квітня 2024 р. у Національному комплексі «Експоцентр України» (ВДНГ). Презентація книжок.

3.Участь автора Г. Лозко у 12-му Міжнародному фестивалі «Книжковий Арсенал» 30 травня – 2 червня 2024. Презентація книжок.

4.6. Подано заявок на отримання охоронного документу на ОПШ України та/або інших країн, од. 2

1. Подано заяву на державну реєстрацію авторського права на статтю Фігурний Ю., Шакурова О. Наука і освіта України в умовах повномасштабної російської агресії: роль Науково-дослідного інституту українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання української молоді в освітній та гуманітарний простір». Наука і освіта України в умовах російсько-української війни: виклики та завдання в контексті національної безпеки. Том ІІ / [Ред.: В. Ільницький, М. Галів]. Київ – Дрогобич – Львів – Переяслав – Ужгород – Запоріжжя: Видавничий дім «Гельветика», 2024. С. 262-265.

2. Подано заяву на державну реєстрацію авторського права на статтю Шакурова О. Термінологічний та методологічний інструментарій українознавства. Українознавство. № 1. 2024. С. 44-53.

5.4. Подано заявок на державні, міжнародні наукові гранти (окрім індивідуальних), од. 5

1. Національний фонд досліджень України. Конкурс проєктів з виконання наукових досліджень і розробок «Передова наука в Україні». Січень 2024 р.

Назва проєкту: «Стратегії гуманітарного розвитку України в умовах національного спротиву російській агресії: євроінтеграційні пріоритети» (Фігурний Ю. С.–виконавець, Шакурова О.В.– виконавець)

2. Канадський фонд місцевих ініціатив. Червень 2024.

Назва проєкту: «Резилентність бучанської громади в післяокупаційний період: динаміка і стратегії адаптації». (Фігурний Ю. С.–виконавець)

3. КНУ імені Тараса Шевченка, МОН України. Внутрішній конкурс фундаментальних та прикладних НДР. Липень 2024.

Назва проєкту «Викриття російських фальсифікацій і міфів історії України як складова гуманітарної безпеки держави». (Фігурний Ю. С.– керівник проекту, Лозко Г. С.– виконавець)

4. КНУ імені Тараса Шевченка, МОН України. Внутрішній конкурс фундаментальних та прикладних НДР. Липень 2024.

Назва проєкту «Вплив руйнування Каховської ГЕС та знищення Каховського водосховища на екоархеологічні ландшафти Нижньої Наддніпрянщини». (Фігурний Ю. С.– відповідальний виконавець)

5. КНУ імені Тараса Шевченка, МОН України. Внутрішній конкурс фундаментальних та прикладних НДР. Липень 2024.

Назва проєкту «Євроінтеграційні процеси у сучасній Україні: набутки, напрямки, механізми та засоби імплементації» (Шакурова О. В.– керівник проекту, Отрошко Л. Г. – виконавець)

19. Рішення вченої ради НДІУ: Проміжний звіт за результатами виконання другого етапу (перше півріччя 2024 р.) наукової роботи на тему: «Українознавство у впровадженні національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах війни»– **затвердити.**

Додаток 1 до проміжного звіту

Перелік виконавців проекту з оплатою праці

	Прізвище, ім'я, науковий ступінь, вчене звання *(особистий підпис, уразі необхідності)*	Основне місце роботи або здобуття освіти	Зазначити вік та наявність статусу молодого вченого (на момент подання	Посада за проектом (або договір ЦПХ) та роль у проекті (керівник, відповідальний виконавець, виконавець, студент, аспірант тощо)	Основні завдання у проекті (стисло зазначити функції)

			звіту)		
	Шакурова Ольга Владиславівна, кандидат історичних наук	старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	43	керівник проекту	характеристика сучасного місця українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах війни
	Фігурний Юрій Степанович, кандидат історичних наук, старший дослідник	старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	58	відповідальний виконавець	характеристика сучасного місця українознавства у впровадженні національно-патріотичного виховання в освітній та гуманітарний простір України в умовах війни
	Лозко Галина Сергіївна, доктор філософських наук, професор	старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	72	виконавець	обґрунтування та апробація нових методологічних підходів до розв'язання проблеми; розширення й поглиблення тематичної термінологічної системи
	Турпак Надія Василівна, кандидат філософських наук (січень-червень)	старший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	60	виконавець	оцінка сучасного стану наукової розробки теми; розширення тематичної джерельної бази
	Отрошко Любов Григорівна	науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	44	виконавець	розробка комплексу заходів для МОН та інших органів державної влади
	Висотін Микола Борисович	молодший науковий співробітник відділу етнології та історії України НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	48	виконавець	оцінка сучасного стану наукової розробки теми; розширення тематичної джерельної бази
	Сиваш Ілона Олегівна, кандидат мистецтвознавства (січень-травень)	заступник директора з міжнародних зв'язків та євроінтеграції НДІУ	32 молодий вчений	виконавець	розробка комплексу заходів для МОН та інших органів державної влади
	Науменко Лідія Григорівна (січень-травень)	провідний фахівець адміністративно-керівного сектору НДІУ КНУ імені Тараса Шевченка	65	виконавець	оцінка сучасного стану наукової розробки теми; розширення тематичної джерельної бази